

V Bruseli 3. marca 2025
(OR. en)

6007/25
ADD 1

LIMITE

CORLX 151
CFSP/PESC 225
CONOP 8
CONUN 25
COARM 33

POZNÁMKA

Predmet: ROZHODNUTIE RADY na podporu Dohovoru o biologických a toxínových zbraniach, jeho programu na obdobie medzi zasadnutiami a príprav na jeho desiatu konferenciu o preskúmaní
– príloha

PRÍLOHA

Projektový dokument súvisiaci s rozhodnutím

Rady na podporu Dohovoru o biologických a toxínových zbraniach, jeho programu na obdobie medzi zasadnutiami a príprav na jeho desiatu konferenciu o preskúmaní

1. KONTEXT A ZDÔVODNENIE

Dohovor o biologických a toxínových zbraniach (BTWC) je kľúčovou súčasťou úsilia medzinárodného spoločenstva o vyriešenie otázky šírenia zbraní hromadného ničenia.

BTWC sa v súčasnosti nachádza na dôležitej križovatke, čo sa odráža v ambicióznom programe na obdobie medzi zasadnutiami, na ktorom sa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC, dohodli na deviatej konferencii o preskúmaní, ktorá sa konala v roku 2022, a v tom, že sa na programe opäť vyskytujú také témy, ako je overovanie. Podpora programu v období medzi zasadnutiami vrátane prípravy desiatej konferencie o preskúmaní, na ktorej by sa mohli prijať rozhodnutia zamerané na posilnenie BTWC, má preto zásadný význam.

Jednotka podpory vykonávania (ISU) BTWC tiež naďalej dostáva žiadosti o pomoc od štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, pokiaľ ide o špecializovanú odbornú prípravu pre národné kontaktné miesta BTWC, ktoré presahujú jej kapacity a dostupné finančné prostriedky.

Z týchto dôvodov a na účely okamžitého a praktického uplatňovania niektorých prvkov stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia bude tento projekt slúžiť ako operačný nástroj politiky na podporu súčasného programu na obdobie medzi zasadnutiami, príprav desiatej konferencie o preskúmaní a špecializovanej odbornej prípravy a výmenných fór pre národné kontaktné miesta BTWC.

2. CIELE

Navrhované rozhodnutie Rady bude mať dva hlavné ciele.

Prvým hlavným cieľom rozhodnutia Rady bude podporiť program BTWC na obdobie medzi zasadnutiami uľahčením rokovaní v rámci pracovnej skupiny pre posilnenie BTWC, ktorá bola vytvorená na deviatej konferencii o preskúmaní v roku 2022 (pozri [BTWC/CONF.IX/9](#)), ako aj prípravy na desiatu konferenciu o preskúmaní v roku 2027.

Pracovná skupina bola poverená riešením týchto siedmich tém:

- a) opatrenia týkajúce sa medzinárodnej spolupráce a pomoci podľa článku X;
- b) opatrenia týkajúce sa nového vedeckého a technického vývoja, ktorý je pre dohovor relevantný;
- c) opatrenia týkajúce sa budovania dôvery a transparentnosti;
- d) opatrenia týkajúce sa dodržiavania a overovania;
- e) opatrenia týkajúce sa vykonávania dohovoru na vnútroštátnej úrovni;
- f) opatrenia týkajúce sa pomoci, reakcie a pripravenosti podľa článku VII;
- g) opatrenia týkajúce sa organizačných, inštitucionálnych a finančných opatrení.

Konferencia tiež rozhodla o vypracovaní – na účely jeho zriadenia – mechanizmu na uľahčenie a podporu úplného vykonávania medzinárodnej spolupráce a pomoci podľa článku X a mechanizmu na preskúmanie a hodnotenie vedeckého a technologického vývoja relevantného pre dohovor a poskytovanie príslušného poradenstva štátom, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru. Aby sa tieto mechanizmy mohli vytvoriť, vydá pracovná skupina pre posilnenie dohovoru vhodné odporúčania.

Nižšie navrhnutý súbor činností uľahčí flexibilným spôsobom diskusie v rámci pracovnej skupiny o uvedených témach, pre ktoré získala mandát, a o zriadení mechanizmu na uľahčenie medzinárodnej spolupráce a pomoci a mechanizmu na preskúmanie a hodnotenie vedeckého a technologického vývoja.

Druhým hlavným cieľom rozhodnutia Rady bude posilnené vykonávanie dohovoru na základe výsledkov rozhodnutia (SZBP) 2021/2072. Patrí medzi ne zvýšený počet nominácií národných kontaktných miest BTWC a vyšší počet predložených správ o opatreniach na budovanie dôvery. Na základe tejto dynamiky sa budú každoročne poskytovať špecializované kurzy odbornej prípravy pre novovymenované národné kontaktné miesta BTWC a zorganizuje sa celosvetové podujatie národných kontaktných miest s cieľom uľahčiť výmenu a vytváranie sietí medzi národnými kontaktnými miestami.

Navrhovaným rozhodnutím Rady sa doplnia činnosti prebiehajúce podľa rozhodnutia (SZBP) 2024/349 na podporu BTWC, ktoré vykonáva ženevská pobočka Úradu Organizácie Spojených národov pre otázky odzbrojenia (UNODA) v úzkej spolupráci s jednotkou podpory vykonávania (ďalej len: „ISU“) BTWC. Hlavnými líniami činnosti v kontexte rozhodnutia Rady (SZBP) 2024/349 sú všeobecné uplatňovanie BTWC v tichomorskom regióne, programy pomoci na posilnenie vykonávania BTWC na národnej úrovni, vytváranie sietí biologickej bezpečnosti medzi mladými vedcami z globálneho Juhu, podpora programu v období medzi zasadnutiami prostredníctvom príspevkov k sponzorskému programu BTWC, ako aj tvorba informačných a vzdelávacích materiálov. Navrhovaná podpora súčasného programu BTWC na obdobie medzi zasadnutiami a prípravy desiatej konferencie o preskúmaní, ako aj vykonávanie činností v oblasti budovania kapacít národných kontaktných miest preto predstavujú doplnkové okruhy činnosti.

Navrhované rozhodnutie Rady bude podľa potreby vychádzať z výsledkov predchádzajúcich jednotných akcií a rozhodnutí Rady na podporu BTWC bez toho, aby sa zdvojovali akékoľvek prebiehajúce činnosti vykonávané podľa rozhodnutia (SZBP) 2024/349, ako sa uvádza vyššie. Počas vykonávacej fázy navrhovaného rozhodnutia Rady sa čo najlepšie využijú možné synergie s rozhodnutím Rady (SZBP) 2024/349.

Toto rozhodnutie Rady sa bude riadiť týmito zásadami:

- a) bude čo najlepšie využívať skúsenosti nadobudnuté prostredníctvom jednotných akcií SZBP/2006/184 a SZBP/2008/858 a rozhodnutí Rady SZBP/2012/421, SZBP/2016/51, SZBP/2019/97 a SZBP/2021/2072;

- b) bude sa zameriavať na výsledky deviatej konferencie o preskúmaní, podporu nového programu na obdobie medzi zasadnutiami a prípravy desiatej konferencie o preskúmaní;
- c) bude podporovať predsedov zasadnutí BTWC a čo najlepšie využívať mandát jednotky podpory vykonávania BTWC;
- d) bude podporovať lokálnu a regionálnu zodpovednosť za projekty, aby sa zaručila ich dlhodobá udržateľnosť a aby sa v rámci BTWC vybudovalo partnerstvo medzi Úniou a tretími stranami;
- e) bude prispievať k dosahovaniu cieľov v oblasti celosvetového mieru a bezpečnosti a zdravia prostredníctvom účinného vykonávania BTWC štátmi, ktoré sú jeho zmluvnými stranami.
- f) v súlade s politikami OSN bude podporovať rovnocenné geografické a rodové zastúpenie vo všetkých činnostiach projektu.

3. PREDPOKLADANÉ VÝSTUPY A ČINNOSTI

EÚ podporí tieto činnosti, ktoré zodpovedajú opatreniam stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia:

3.1. Činnosť 1 – Podpora programu BTWC na obdobie medzi zasadnutiami uľahčením konzultácií a začlenením vedeckých pohľadov na prerokúvané témy

3.1.1. Cieľ činnosti

Táto činnosť bude zameraná na podporu aktívneho zapojenia štátov, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC, a pozorovateľov do programu na obdobie medzi zasadnutiami v rokoch 2025 až 2026, ako aj úsilia funkcionárov BTWC, priateľov predsedníctva a jednotky podpory vykonávania BTWC (BTWC ISU).

Vzhľadom na skutočnosť, že na deviatej konferencii o preskúmaní sa vytvorila pracovná skupina pre posilnenie BTWC a vzhľadom na obmedzený počet oficiálnych dní zasadnutí, ktoré sa pre pracovnú skupinu vyhradili, je cieľom tejto činnosti uľahčiť diskusie o témach, ktoré patria do mandátu pracovnej skupiny.

3.1.2. Opis činnosti

Na tento účel sa budú podporovať konzultácie, ktoré sa budú usporadúvať v rôznych formátoch, ako sú napríklad regionálne semináre alebo uzavreté zasadnutia pre štáty, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC, na témy, o ktorých sa diskutuje v pracovnej skupine, napríklad dodržiavanie a overovanie. Podporou týchto konzultácií sa uľahčí práca pracovnej skupiny a pomôže dosiahnuť konsenzus o konkrétnych prerokovaných témach flexibilným spôsobom. Činnosti, ktoré budú podporované, určí UNODA/BTWC ISU po porade s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a delegáciou Európskej únie pri OSN a ďalšími medzinárodnými organizáciami v Ženeve.

Okrem toho by sa mohla sponzorovať účasť špecializovaných expertov na zasadnutiach pracovnej skupiny, ak je to potrebné na umožnenie ich účasti. Od sponzorovaných expertov sa bude očakávať, že poskytnú kritické príspevky a obohatia rokovania v rámci pracovnej skupiny.

Táto činnosť sa zameria aj na to, aby v období medzi zasadnutiami uľahčila diskusie o preskúmaní vedeckého a technologického vývoja relevantného pre dohovor vrátane diskusií o vytvorení mechanizmu preskúmania, ako aj posilnila začleňovanie vedeckých prístupov k iným témam, o ktorých rokuje pracovná skupina, napríklad k dodržiavaniu a overovaniu. Na tento účel a na základe skúseností získaných v rámci piliera vedy a techniky podľa rozhodnutia (SZBP) 2021/2072 sa v rámci tejto činnosti v Ženeve zorganizuje séria interaktívnych a inovačných podujatí „Veda pre diplomatov“ (vždy, keď je to možné v spojení s oficiálnymi zasadnutiami BTWC, ale aj v období medzi oficiálnymi zasadnutiami). Na podujatiach sa stretnú zástupcovia vedeckej obce, priemyslu, akademickej obce, občianskej spoločnosti, ako aj zástupcovia štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, a pozorovatelia.

Projektový tím bude aj naďalej v spolupráci s BTWC ISU skúmať nové témy, ktoré sú v súlade s prioritami pracovnej skupiny, s cieľom podporiť rozširovanie vedomostí v rámci iniciatívy „Veda pre diplomatov“ prostredníctvom vypracovania nových dokumentov, produktov a školiacich materiálov. Tieto zdroje budú navrhnuté tak, aby riešili vznikajúce výzvy a príležitosti, a to aj tie, ktoré ešte neboli v plnej miere identifikované.

3.1.3. Predpokladané výsledky činnosti

1. Očakáva sa, že konzultácie uskutočňované v rôznych formátoch – napríklad regionálne semináre alebo uzavreté zasadnutia pre štáty, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC, a pozorovateľov – o témach, o ktorých sa rokuje v pracovnej skupine, budú podkladom a zdrojom pre vecné diskusie, ktoré sa uskutočnia v rámci pracovnej skupiny a počas deviatej konferencie o preskúmaní.
2. Od sponzorovaných expertov sa bude očakávať, že poskytnú kritické príspevky a obohatia rokovania v rámci pracovnej skupiny svojimi odbornými znalosťami.
3. Cieľom série podujatí „Veda pre diplomatov“ bude zabezpečiť, aby si tvorcovia politik boli vedomí toho, ako môže technologický a vedecký pokrok byť pre dohovor prínosom aj výzvou, ako aj ich oboznámiť s vedeckými prístupmi k témam, o ktorých sa diskutuje v pracovnej skupine, a zlepšiť chápanie uvedených prístupov. Séria podujatí bude tiež pre komunitu vedy a techniky a priemysel príležitosťou prispieť k diplomatickému úsiliu o posilnenie BTWC a podporiť ho. Podujatia budú úzko koordinované s predsedom pracovnej skupiny, priateľmi predsedu a delegáciou EÚ v Ženeve a poskytnú ďalšie príležitosti na neformálne konzultácie so štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, ako aj na získanie podnetov a spätnej väzby od širšej škály aktérov.

3.2.Činnosť 2 – Budovanie kapacít národných kontaktných miest BTWC a podpora diskusií v období medzi zasadnutiami o vykonávaní na vnútroštátnej úrovni a opatreniach na budovanie dôvery a transparentnosti

3.2.1. Cieľ činnosti

Cieľom tejto činnosti je nadviazať na výsledky vykonávania rozhodnutia (SZBP) 2021/2072, v rámci ktorého sa vypracoval špecializovaný kurz odbornej prípravy pre národné kontaktné miesta BTWC a nástroje elektronického vzdelávania a uskutočnila sa séria šiestich regionálnych kurzov odbornej prípravy pre národné kontaktné miesta (pre štáty v Afrike, Ázii a Tichomorí, Strednej Ázii, Európe, Latinskej Amerike a Karibiku a na Blízkom východe a v severnej Afrike).

To viedlo k zvýšenému počtu nominácií národných kontaktných miest počas obdobia vykonávania rozhodnutia (SZBP) 2021/2072, k vyššej úrovni interakcie medzi UNODA/BTWC ISU a národnými kontaktnými miestami pri vykonávaní dohovoru na vnútroštátnej úrovni, ako aj k zintenzívneniu výmeny najlepších postupov medzi národnými kontaktnými miestami v rámci regiónov a medzi nimi. K neustále rastúcemu počtu predkladaných správ o opatreniach na budovanie dôvery od roku 2021 prispeli aj vzdelávacie segmenty špecializovaného kurzu odbornej prípravy na tému vypracúvania správ o opatreniach na budovanie dôvery.

Účelom tohto projektu je posilniť vykonávanie BTWC pokračujúcim cieľným budovaním kapacít národných kontaktných miest a intenzívnejšou výmenou a spoluprácou medzi nimi na regionálnej a medzinárodnej úrovni.

3.2.2. Opis činnosti

Navrhovaná činnosť zahŕňa poskytovanie jedného kurzu odbornej prípravy pre novovymenované národné kontaktné miesta BTWC ročne. Kurz odbornej prípravy sa bude konať v sídle OSN v Ženeve v rámci oficiálneho zasadnutia BTWC.

Cieľom tejto činnosti je tiež naďalej vytvárať príležitosti na dialóg a výmenu informácií o vnútroštátnom vykonávaní BTWC medzi národnými kontaktnými miestami, ako aj o opatreniach na budovanie dôvery a transparentnosti vrátane výmeny najlepších postupov, a to prostredníctvom usporiadania jedného celosvetového zasadnutia, na ktorom sa zúčastnia všetky národné kontaktné miesta BTWC. Celosvetové zasadnutie sa bude konať v priestoroch OSN v Ženeve, podľa možnosti v spojení s oficiálnym zasadnutím BTWC.

Ročný kurz odbornej prípravy a výročné globálne zasadnutie všetkých národných kontaktných miest sa využije aj na podporu programu na obdobie medzi zasadnutiami, keďže poskytnú predsedovi pracovnej skupiny, ako aj priateľom predsedu cenné príležitosti na riešenie konkrétnych tém, o ktorých sa rokuje, najmä pokiaľ ide o budovanie dôvery a transparentnosť a vykonávanie dohovoru na vnútroštátnej úrovni. Osobitná pozornosť sa bude venovať identifikácii regionálnych problémov pri vykonávaní, napríklad tých, ktorým čelia štáty, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, v Afrike, a posilneniu postavenia delegácií z týchto regiónov, aby sa aktívnejšie zúčastňovali na zasadnutiach BTWC. Kurz odbornej prípravy umožní predsedovi a priateľom predsedníctva zhromaždiť spätnú väzbu od národných kontaktných miest, ich navrhované prístupy a perspektívy a následne tieto poznatky premietnuť do rokovaní pracovnej skupiny.

3.2.3. Predpokladané výsledky činnosti

1. Ako pozitívny výsledok tohto kurzu odbornej prípravy sa očakáva, že vďaka trvalej dostupnosti špecializovaných vzdelávacích príležitostí pre nové národné kontaktné miesta, určí národné kontaktné miesta viac štátov, ktoré sú zmluvnými štátmi dohovoru,
2. Očakáva sa tiež, že poskytovaná odborná príprava aj naďalej povedie k vyššiemu počtu a vyššej kvalite každoročne predkladaných správ o opatreniach na budovanie dôvery, ktoré poskytnú dodatočné informácie o stave vykonávania dohovoru na celom svete.
3. Okrem toho sa očakáva, že táto činnosť uľahčí výmenu informácií a najlepších postupov medzi národnými kontaktnými miestami a bude tiež podkladom pre prebiehajúce diskusie v pracovnej skupine.
4. Spätná väzba od národných kontaktných miest bude podkladom pre rokovania v rámci pracovnej skupiny BTWC o témach, ako je vykonávanie na vnútroštátnej úrovni, budovanie dôvery a transparentnosť.

3.3.Činnosť 3 – Podpora príprav na desiatu konferenciu o preskúmaní

3.3.1. Cieľ činnosti

V nadväznosti na činnosti 1 a 2 sa táto činnosť zameriava na mobilizáciu štátov, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC, v záujme aktívnej účasti na desiatej konferencii o preskúmaní v roku 2027 zorganizovaním piatich regionálnych seminárov a poskytnutím príležitostí na zamyslenie sa nad kľúčovými témami programu na obdobie medzi zasadnutiami v období 2023 – 2026 a diskusiu o nich s cieľom podporiť oblasti, v ktorých panuje zhoda.

3.3.2. Opis činnosti

V rámci príprav na desiatu konferenciu o preskúmaní a na základe skúseností získaných podľa rozhodnutia (SZBP) 2019/97 o organizácii takýchto podujatí sa usporiada päť regionálnych seminárov pre štáty, ktoré sú zmluvnými štátmi dohovoru, z Afriky, Latinskej Ameriky a Karibiku, Ázie a Tichomoria, Blízkeho východu a zo severnej Afriky a z Európy a ďalších západných štátov. Tieto semináre ponúknu štátom, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, a osobám, ktoré zastávajú v rámci BTWC funkciu, vrátane predsedu desiatej konferencie o preskúmaní, príležitosti zamyslieť sa nad kľúčovými témami a diskutovať o nich v rámci príprav na konferenciu o preskúmaní a podporiť hľadanie oblastí spoločného záujmu a porozumenia.

3.3.3. Predpokladané výsledky činnosti

1. Očakáva sa, že táto činnosť povedie k zvýšeniu informovanosti o BTWC a desiatej konferencii o preskúmaní v roku 2024 a k jej významu pre budúci vývoj BTWC.
2. Regionálne semináre uľahčia komplexný a medziregionálny dialóg o otázkach, o ktorých sa má diskutovať na desiatej konferencii o preskúmaní.

4. PERSONÁLNE OTÁZKY

Vykonávanie tohto rozhodnutia Rady si bude vyžadovať prítomnosť personálu v Ženeve, aby sa zabezpečilo koordinované a efektívne vykonávanie všetkých činností podľa tohto rozhodnutia Rady. Preto sa navrhuje, aby v ženevskej pobočke úradu UNODA pôsobil úradník pre politické záležitosti P3 a administratívny asistent GS4.

Rozhodnutie Rady sa bude vykonávať v úzkej koordinácii s rozhodnutím Rady (SZBP) 2024/349 a s jednotkou podpory vykonávania (ISU) BTWC a pod celkovým vedením a zodpovednosťou vedúceho ISU BTWC.

5. PODÁVANIE SPRÁV

UNODA/BTWC ISU bude vysokému predstaviteľovi každoročne predkladať správu o pokroku v realizácii projektov.

6. TRVANIE

Celkové odhadované obdobie realizácie projektov je 36 mesiacov.

7. ZVIDITEĽNENIE EÚ

UNODA/BTWC ISU prijme všetky vhodné opatrenia na propagáciu faktu, že realizované činnosti financuje EÚ. Takéto opatrenia sa prijímú v súlade s manuálom pre komunikáciu a zviditeľnenie vonkajších činností Európskej únie, ktorý vypracovala a uverejnila Európska komisia.

UNODA/BTWC ISU tak zabezpečí viditeľnosť príspevku EÚ vhodným označením a propagáciou, pričom sa vyzdvihne úloha EÚ, zabezpečí transparentnosť jej činnosti a zvýši informovanosť o dôvodoch prijatia tohto rozhodnutia, ako aj o únijnej podpore tohto rozhodnutia a výsledkoch tejto podpory. V materiáloch vytvorených v rámci projektov sa zobrazí vlajka EÚ v súlade s usmerneniami EÚ pre jej správne používanie a reprodukciu.

8. PRIJÍMATELIA

Prijímateľmi činnosti 1 týkajúcej sa podpory programu BTWC na obdobie medzi zasadnutiami prostredníctvom uľahčenia konzultácií a integrácie vedeckých pohľadov na témy, o ktorých sa diskutuje, sú úradníci, vedci, akademickí pracovníci a zástupcovia priemyslu zo štátov, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC, a pozorovatelia.

Prijímateľmi činnosti 2 v súvislosti s budovaním kapacít národných kontaktných miest BTWC sú štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, najmä úradníci určení na plnenie funkcií národného kontaktného miesta.

Prijímateľmi činnosti 3 týkajúcej sa podpory príprav na desiatu konferenciu o preskúmaní budú zástupcovia štátov, ktoré sú zmluvnými stranami BTWC.